

آزمون ۱ از ۱۳

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش پیش - تابستانه اول (۱۳۹۸/۴/۲۸)

علوم انسانی (پیش)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون های آزمایشی سنجش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاه های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

ویژه فارغ التحصیلان پیش دانشگاهی

زبان و ادبیات فارسی (۲)

۱. گزینه ۳ درست است.
در (۱) و (۴) حرکت گذاری نابه‌جا، و در (۲) آوردن معنی مفرد برای جمع مکسر علت نادرستی گزینه‌هاست.
۲. گزینه ۳ درست است.
داستان کباب غاز، آنجا که می‌گوید: «مراحل مضغ و بلع و هضم و تحلیل را پیموده...»، دقیقاً از جویدن و فرو بردن غذا گرفته تا گواردن و آماده شدنش برای دفع را بازگو می‌کند.
۳. گزینه ۲ درست است.
«حرب» در معنی لغتنامه‌ای معمول «خود جنگ» است، نه ایزار آن.
۴. گزینه ۳ درست است.
صورت‌های درست، به ترتیب: «مسالک‌المحسنین»، «براعت»، «ضیاع» [بگذریم از این که اساساً کاربرد «ء» هم بعد از «ا» به لحاظ رسم الخطی اشکال دارد]، «نصاب»، «موزع»، «فصاحت»، «بهره»، «قدغن»، «بی‌حوصلگی»، «موحش»، «نوخاسته» و «المأثر».
۵. گزینه ۱ درست است.
اول با «خواجہ‌گی» در ج، (۱) و (۴) را نگه دارید. بعد هم به «صواب» را به عنوان صفت فکر در نظر بگیرید، نه ثواب را. نکته‌ای هم هست درباره‌ی واژه «سهر» در (۴) و تناسبش با «بالین»، که اگر خوب زیرنویس‌های تاریخ ادبیات ۱ را بکاوید، معلوم خواهد شد.
۶. گزینه ۲ درست است.
(۱) از «جمال‌زاده» ست. (۳) از «عباس خلیلی». (۴) از «جان اشتاین بک».
۷. گزینه ۲ درست است.
نکته در آوردن املائی نادرست برای «ثنایی» است.
۸. گزینه ۳ درست است.
(۱) از «پابلو نرودا» ست. (۲) از «اثر مانین». (۴) از «رہی». نکته این است که از چهار گزینه فقط (۱) و (۳) نام دو «مجموعه شعر» مستقل‌اند، و فقط از راه ارتباط عنوان درس «مسافر» از «محمدکاظم کاظمی» و مجموعه «پیاده آمده بودم» می‌شود به جواب رسید.
۹. گزینه ۴ درست است.
طبعاً چون در (۱) و (۲) و (۳) ترکیب اضافی تعلقی نیست، هر سه گزینه یک ساختار دارند و مجموعه «اضافه تشبیهی» اند و «مضاف» در هر کدام «مشبه‌به» است. در حالی که به دلیل کاربرد ضمیر به عنوان مضاف‌الیه و تعلقی شدن آن، اساساً در (۴) نه فقط اضافه تشبیهی نداریم، بلکه کل ترکیب، خود، مشبه‌به یک تشبیه اسنادی است [به حذف فعل اسنادی، به قرینه لفظی، دقت کنید!]
۱۰. گزینه ۲ درست است.
در (۱) «بخشی از یک عبارت»، در (۳) و (۴) هم ترجمه عبارت عربی به فارسی. در حالی که در (۲) اشاره به یک «قصه» و شخصیت‌های آن است.
۱۱. گزینه ۴ درست است.
(۴) «مجاز» ندارد، اما «پارادوکس» ش در این است که اقیانوسی که قاعدتاً باید بر سطح زمین پهن شده باشد، ایستاده است (افقی‌ای که در عین حال عمودی است). در (۱) هم «تشخیص» در نسبت دادن روح به شب قدر را می‌توان استعاره گرفت، هم کل ترکیب «روح...» را می‌توان «استعاره مصرحه» از حضرت علی (ع) دانست. در ۲۹ بوسه زدن زخم بر تن کسی «تشخیص» است، و این که تندشت شقایق شده است «تشبیه». در ۳۹ هم که «سپید» و

«بی‌وزنی»، در مواجهه با «روسیاهی» و «فضا»، ایهام تناسب برقرار می‌کنند. کنایه هم که اصلاً مهم نیست. باشد یا نباشد، به حال سؤال فرقی نمی‌کند!

۱۲. گزینه ۲ درست است.

در ب) فعل «[ا]ست» اسنادی است، و دو فعل قبلی آن، دقیقاً به قرینه همین فعل، قابل بازیابی هستند. در ج) هم «رسیدن» و «رفتن» و «بودن» (به معنی وجود داشتن) ناگذرانند. در ۱) اگر از «زاده [شده‌اند]» - که مجهول است - بگذریم، «کردن» (به معنی «ساختن») گذرا به مفعول است، و «خاستن» ناگذر. در د) هم «شکافتن» و «بر[ان] تافتن» گذرا به مفعول‌اند و «بودن» گذرا به مسند.

۱۳. گزینه ۱ درست است.

نکته اول در این است که بدانید «جمله حاوی نقل قول» مفعول فعل پیش از خود است؛ ۱) این ویژگی را دارد. نکته دوم هم این است که می‌توان حتی جمله وابسته را مفعول جمله هسته گرفت؛ ۲) این گونه است و جمله بعد از «می‌دانم» در اصل مفعول این فعل است. با این تفصیل، ۱) دو مفعول دارد؛ ۲) هم دو تا (یکی متعلق به «[ان] دیدن»). ۳) سه تا، متعلق به «برداشتن» و «آویختن» و «وصل کردن». ۴) هم چهار تا، متعلق به «گفتن» و «دانستن» و «گفتن» و «فهمیدن». حالا فقط می‌ماند ۲) و ۱)؛ در ۲) «به دنیا آمدن» مجموعاً فعل مرکب است و بر این اساس اصلاً «متمم»ی باقی نمی‌ماند. اما آنچه در بخش دیگر سؤال از شما خواسته‌ایم عبارت است از «متمم اسم» که این جا وابسته ست به مفعول: «آشنای با ...».

۱۴. گزینه ۲ درست است.

در صورت سؤال سه وابسته وابسته، شامل «جان»، «خود» و «ش»، و در ۲) هم سه تا: «درخت»، «بلوط»، «کهن». در ۳) دو تا: «معمول» و «خویش». و در ۴) هم دو تا: «قدم» و «صفت پیشینش»: «یک». اما نکته در ۱) است که اساساً وابسته وابسته ندارد؛ چون اولاً «عظمت» هسته است، و ثانیاً «تاریک» هم صفت پیشین نیست که بتواند قبل از مضاف‌الیه بنشیند و در گروه اسمی، به عنوان «صفت مضاف‌الیه» قرار گیرد.

۱۵. گزینه ۴ درست است.

در ۱) «رعنا»، در ۲) «سفینه»، و در ۳) «سوگند» تحول معنایی یافته‌اند. اما در ۴) نکته‌ای هست؛ آن هم عبارت است از کاربرد «عنا» (رنج) بعد از «بار»، با این توجیه که شاید دانش‌آموز دچار اشتباه چشمی شود!

۱۶. گزینه ۲ درست است.

پیداست که «ثانی» ساده است. در ۱) «تن + آسان + ی» مشتق - مرکب است «ارزان + ی» مشتق. در ۳) «سخن + دان + ی» مشتق - مرکب است. در ۴) هم «بی + سر + و + سامان + ی» مشتق - مرکب.

۱۷. گزینه ۱ درست است.

در ۱) به «بی‌نهایت بودن سفر عشق» اشاره دارد، ولی در دیگر گزینه‌ها به بیان ساده - می‌گوید: «ما ز بالا می‌رویم».

۱۸. گزینه ۴ درست است.

از ۱) تا ۳) خلاصه، سخن از «عشق زمینی» است، اما در ۴) تأکید بر «ترک تعلق مطلق از دنیا و مافی‌ها»ست، که طبعاً موضوعی عرفانی‌ست.

۱۹. گزینه ۳ درست است.

نکته در این است که در ۳) کل بیت یک «اسلوب معادله»ست.

۲۰. گزینه ۱ درست است.

در هر چهار گزینه کاربرد «اسلوب» مشهود است. اما در ۱) درست عکس صورت سؤال می‌گوید: «همنشینی با بدان [لزوماً] مایه فساد و تباهی نیست!»

۲۱. گزینه ۳ درست است.

در ۳) تأکید بر «وصف‌ناپذیری معشوق ازلی (خداوند)» است.

۲۲. گزینه ۱ درست است.

در (۲ و ۴) که اساساً رجزخوانی در کار نیست؛ دلیل آن هم به سادگی این است که در آنها اصلاً «گفت و گو» میان دو شخص شکل نگرفته و آنچه صرفاً «توصیف صحنه». در (۳) هم که اگر چه لحن در مصرع دوم طنز است، مسأله این است که «رهام» هم آورد «رستم» نبوده، بلکه «همرزم»ش بوده.

۲۳. گزینه ۱ درست است.

در بیت‌ها در (۲ و ۴) اساساً ارتباط مفهومی ندارند. فقط ممکن است در بررسی (۳) به اشتباه بیفتید که توضیحش چنین است: هر دو بیت اشاره به «ترک تعلق» دارد، اما بیت بالا - بنابر پارادوکس مفهومی - خود درویشی را عین سلطانی می‌داند، در حالی که در بیت پایین «دنیاداری» پیش «عشق» بی‌ارزش جلوه داده می‌شود.

۲۴. گزینه ۱ درست است.

معادل مفاهیم صورت سؤال را، به همان ترتیب، در این عبارت‌های کلیدی جست‌وجو کنید: «پند گرفتن»، «باد در قفس و آب در غربال [کردن]»، «نخوردن شیر نیم‌خورده سگ را» و «لئیم الطبع».

۲۵. گزینه ۳ درست است.

اگر به جای واژه‌ها بر ساختارها متمرکز شوید، به سادگی در می‌یابید که (۱ و ۴) عیناً یک اسکلت استفهامی دارند، و اگر باز روی همین چارچوب بمانید، متوجه خواهید شد که در صورت سؤال و (۳) درون ساخت استفهامی یک جزء دستوری هست که در باقی نیست: «ادات نفی (نه، نه، ن)». با این تفصیل نوع استفهام در صورت سؤال و (۳) «تأکیدی» است، اما در (۱ و ۳)، و نیز (۲) «انکاری». و میان این دو ساخت «از ثری تا ثریا فرق است!»

زبان عربی (۲)

۲۶. گزینه ۲ درست است.

شاهد - (ماضی، للغائب) دید، مشاهده کرد (رد گزینه ۴) - کوخه الصَّغیر - کلبه کوچکش (رد گزینه‌های ۳ و ۴) - حصیره المدرس - حصیر کهنه‌اش (رد سایر گزینه‌ها) - جرّته الخزفیّة - کوزه سفالی‌اش (رد سایر گزینه‌ها) - حزن - ناراحت (غمگین) شد (رد گزینه ۴)

۲۷. گزینه ۳ درست است.

بُعْث - (ماضی مجهول) فرستاده شد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) - کان - داشت (رد گزینه ۴) - منزلة عظيمة - جایگاه بزرگی (رد گزینه ۱) - أَبْطَلَ - (ماضی، باب افعال، معلوم) باطل کرد - سحرهم - جادویشان (رد گزینه ۲)

۲۸. گزینه ۱ درست است.

اِقْتَرَحَ - (فعل ماضی للغائب) پیشنهاد داد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) - ضَیْفَه - میهمانش (رد گزینه‌های ۲ و ۴) - أَنْ یَتَسَابَقَا - که مسابقه بدهند (رد گزینه ۳) - حَتَّى یَعْرِفَا - تا بفهمند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) - مَنْ - (اسم استفهام) چه کسی، کیست (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

۲۹. گزینه ۱ درست است.

تَرَى - (مضارع للغائب) می‌بیند - أَفْضَلَ - (اسم تفضیل) بهتر - یَعُودُ - (مضارع للغائب) برمی‌گردد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) - وصول - رسیدن (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

۳۰. گزینه ۲ درست است.

کَانَتْ تَطْلُبُ - (ماضی استمراری) می‌خواست (رد گزینه‌های ۱ و ۳) - مَنَى - از من (رد گزینه ۳) - دُرُوسٌ - (جمع مکسر) - درس‌هایم (رد گزینه‌های ۳ و ۴) - واجباتي المدرسیّة - (اسم + مضاف‌إلیه + صفت) تکالیف درسی‌ام (رد گزینه‌های ۱ و ۴) - أَعْمَلُ - انجام دهم (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

۳۱. گزینه ۲ درست است.

ترجمه درست: آیا ندانستی که خدا بر هر چیزی تواناست.

۳۲. گزینه ۴ درست است.

شجرة كبرىة (نكره) ← درخت بزرگی، درختی بزرگ، یک درخت بزرگی (رد گزینه ۲) - تغرد (جمله وصفیه) ← قبلش فعل ماضی آمده به شکل ماضی استمراری ترجمه می شود (ماضی + مضارع = ماضی استمراری فارسی) آواز می خواندند (رد گزینه های ۳ و ۲) - جلسْتُ انا و صديقي ← من و دوستم نشستیم (رد سایر گزینه ها)

۳۳. گزینه ۳ درست است.

دفاع می کرد ← کان یدافع (رد سایر گزینه ها) - حمله می کرد ← کان یشهجم (رد گزینه ۱) - قرن دوم ← القرن الثاني (رد گزینه ۱)

ترجمه درک مطلب :

برخی حشرات نقش مهمی در زندگی انسان بازی می کنند. ولی حشراتی هستند که برای انسان خطرساز هستند. اما حشرات مفید از جمله مهمترین آنها زنبور عسل است که انسان از آن عسل لذیذ به دست می آورد درحالیکه آن برای بسیاری از بیماری ها مفید است. زنبور عسل نقش مهمی در گرده افشانی و افزایش محصولات کشاورزی و میوه ها ایفا می کند. زنبور عسل حشره ای اجتماعی است و نمی تواند تنها زندگی کند. حشرات زیانبار مثل مگس و ملخ خطرات بسیار بزرگی برای انسان دارند. مگس حشره ای است که بیماریها را به انسان منتقل می کند. ملخ از خطرناکترین آفات کشاورزی است چرا که حشره ای است که بسیار می خورد و سیر نمی شود. پس در دسته های میلیونی به کشتزارها حمله می کنند و باعث قحطی هستند.

۳۴. گزینه ۴ درست است.

بر اساس متن زنبور برای انسان بسیار مفید است و می تواند در خدمت انسان باشد.
ترجمه گزینه ها: ۱- همه حشرات برای انسان زیانبارند. ۲- حشرات در زندگی انسان سودی ندارند. ۳- مگس حشره ای پرخوری است
۴- گاهی حشرات در خدمت انسان هستند.

۳۵. گزینه ۴ درست است.

طبق متن زنبور عسل باعث آفات کشاورزی نمی گردد.
ترجمه گزینه ها: ۱- از حشرات مفید است. ۲- برای بسیاری از بیماریها مفید است. ۳- گروهی زندگی می کنند. ۴- باعث آفت های کشاورزی می شود.

۳۶. گزینه ۴ درست است.

با توجه به متن ملخ از حشراتی است که می خورد و سیر نمی شود.
ترجمه گزینه ها: ۱- ملخ برای محصولات کشاورزی بسیار خطرناک است. ۲- حشرات زیانبخش خطرات زیادی دارند. ۳- بعضی حشرات باعث قحطی می شوند. ۴- زنبور عسل از حشراتی است که می خورد و سیر نمی شود.

۳۷. گزینه ۱ درست است.

برآیند اصلی متن درباره حشرات مفید و مضر است و آنها را به دو گروه تقسیم کرده است.
ترجمه گزینه ها: ۱- حشرات از لحاظ سود و زیان به دو بخش تقسیم می شوند. ۲- حشرات بجز مگس، بیماریها را به انسان منتقل می کنند. ۳- زنبور عسل و ملخ در گرده افشانی به گیاهان کمک می کنند. ۴- زنبور عسل می تواند تنها زندگی کند.

۳۸. گزینه ۱ درست است.

مَنْ ← حرف جر به معنی « از » - الإنسان ← الإنسان (فاعل و مرفوع)

۳۹. گزینه ۲ درست است.

تَنَقَّلُ ← تَنَقَّلُ (فعل معلوم به معنی «منتقل می کند») - الأمراض ← الأمراض (مفعول به و منصوب)

۴۰. گزینه ۳ درست است.

خطاهای گزینه ها: ۱- للمخاطب ← للغائبه ۲- باب تفعل ← باب تفعیل - للغائبه - خبر (أن) ← جملة وصفية

۴- المبنى للمجهول ← المبنى للمعلوم - لازم ← متعدّد

۴۱. گزینه ۴ درست است.

خطاهای گزینه‌های دیگر: ۱- مزید ثلاثی بزيادة حرف واحد - مجرد ثلاثی - لازم - متعدّد ۲- المبنی للمجهول - المبنی للمعلوم - فعل وفاعله «الحشرات» - فعل وفاعله «هی» المستتر ۳- لازم - متعدّد - فعل وفاعله ضمیر مستتر فيه «أنت» - فعل وفاعله «هی» المستتر

۴۲. گزینه ۲ درست است.

خطاهای گزینه‌های دیگر: ۱- مشتق صفت مشبّهه - جامد - مضاف إليه و مجرور - مبتداً مؤخر و مرفوع ۳- ممنوع من الصرف - منصرف ۴- المضاف إليه - مبتداً مؤخر و مرفوع

۴۳. گزینه ۲ درست است.

پاسخ درست گزینه‌های دیگر به همراه ترجمه:

- ۱- صداهای دانش‌آموزان را از حیاط مدرسه شنیدم: سَمِعْتُ أَصْوَاتَ الطَّلَابِ مِنْ سَاحَةِ الْمَدْرَسَةِ!
- ۲- خداوند نعمت‌های آسمانی مانند باران و برف را بر ما فرو می‌فرستد.
- ۳- مردم انسان را از سخن و رفتار می‌شناسند: يُعْرِفُ الْإِنْسَانُ مِنْ كَلَامِهِ وَ سُلُوكِهِ!
- ۴- معلمانمان را که برای پرورش نسل‌های آینده تلاش می‌کنند، گرامی می‌داریم. يُكْرَمُ مُعَلِّمُونَا الَّذِينَ يَجْتَهِدُونَ لِتَرْبِيَةِ الْأَجْيَالِ الْقَادِمَةِ!

۴۴. گزینه ۱ درست است.

أوراقها خضراء - جمله وصفیه - مبین، معلوم، الخضراء - صفت مفرد

- ۱- در مدرسه درختی هست که برگ‌هایش سبز است. ۲- از جانب خدا نور و کتاب آشکاری برای شما آمده است. ۳- پس جادوگران برای وعده‌گاه روز معینی جمع‌آوری شدند. ۴- جنگل‌های سبز مازندران از زیباترین مناطق ایران است.

۴۵. گزینه ۲ درست است.

خطاهای گزینه‌های دیگر: ۱- إثني عشر - إثناعشر (نائب فاعل و جزء اولش مرفوع به الف فرعی) ۳- سادس صفحات - ست صفحات (عدداً اصلی)، الدرس الأولى - الدرس الأول (عدد ترتیبی با معدودش از نظر جنس مطابقت می‌کند) ۴- خمسة کتاب - خمسة كتب (معدود ۳ تا ۱۰، جمع و مجرور می‌آید)

- ۱- در میدان نبرد دوازده رزمنده شهید شدند. ۲- بی‌گمان هر فصل سه ماه دارد. ۳- شش صفحه از درس اول را خواندم. ۴- پنج کتاب به کتابخانه مدرسه هدیه دادم.

۴۶. گزینه ۲ درست است.

۱- لعل - از حروف مشبّهة بالفعل ۳- لا - لاء نفی جنس ۴- أخذ - از افعال مقاربه (همه از نواسخ هستند)

- ۱- از خدا پروا کنید شاید شما رستگار شوید. ۲- آنچه را معلم در کلاس می‌گوید، نمی‌فهمم. ۳- دانش، خانه‌ای را که هیچ ستونی ندارد، بالا می‌برد. ۴- معلم شروع به نقل حکایت جالبی از تاریخ اسلام نمود.

۴۷. گزینه ۳ درست است.

خطاهای گزینه‌های دیگر: یدیه (مفعول به منصوب به یاء فرعی) - الصالحون - الصالحین (مفعول به و منصوب با یاء فرعی) - المجذون - المجذین (صفت و منصوب به یاء فرعی به تبعیت از موصوف) - المقالات - المقالات (مفعول به و منصوب با کسره فرعی)

- ۱- بی‌گمان مؤمن دستانش را از آزار حفظ می‌کند و با درستکاران همنشینی می‌کند. ۲- یقیناً من برادران تلاشگر را دوست دارم. ۳- به پدرت همواره احترام بگذار. ۴- دانش‌آموزان شروع به نوشتن مقالات ادبی کردند.

۴۸. گزینه ۴ درست است.

تحصونه - تحصدوه (جواب شرط و مجزوم با حذف نون اعراب)

- ۱- ای مسلمانان باید به ستم‌دیدگان جهان یاری برسانیم. ۲- بسیار تلاش کنید تا در زندگیتان پیشرفت کنید. ۳- آن‌ها زبان عربی را یاد می‌گیرند تا زبان زنده‌ای را بفهمند. ۴- اگر در دنیا نیکی بکارید در آخرت آن را درو می‌کنید.

۴۹. گزینه ۲ درست است.

در سایر گزینه‌ها «اليوم - فوق - بين» مفعول فيه هستند - در گزینه ۲ «أَيَّام» مبتدأ و «الأَيَّام» مجرور به حرف جر می‌باشد.
۱- امروز دینتان را برایتان کامل کردم. ۲- روزهای تحصیل از روزهای زیباست. ۳- صداهایتان را روی صدای پیامبر بلند نکنید.
۴- کشاورز، شتر را در جابجایی بین روستا و شهر به کار می‌گیرد.

۵۰. گزینه ۳ درست است.

المعالی: نائب فاعل و مرفوع تقدیراً

۱- القاضی: اسم انّ ومنصوب با فتحه ۲- الرّاضی: مفعول به ومنصوب با فتحه ۴- المعاصی: مفعول به ومنصوب با فتحه
ترجمه گزینه‌ها: ۱- بی‌گمان قاضی عادل بین مردم با عدالت حکم می‌کند. ۲- مردم شخص خودپسند را دوست ندارند. ۳- به اندازه رنج مقام‌های بلند به دست آورده می‌شود. ۴- استاد شاگردی را که مرتکب گناهان شود، قبول نمی‌کرد.

دین و زندگی (۲)

۵۱. گزینه ۳ درست است.

در آیات ۱۹۰ و ۱۹۱ سورة آل عمران به ترتیب، «همواره به یاد خداوند بودن» و «مزین به زیور تفکر تفکر بودن» به عنوان ویژگی افراد خردمند عنوان شده است و به «پاک بودن و منزّه دانستن خداوند از کار بی‌پهلو» توسط خردمندان به عنوان نتیجه تفکر این افراد در خلقت آسمان‌ها و زمین اشاره شده است.

۵۲. گزینه ۲ درست است.

فرمایش مذکور از امام علی (ع) در نهج‌البلاغه یا آیه شریفه «ما ترى الجبا تحسبها جامدة و هی تمرّ مرّ...» از جهت دلالت بر محکم بودن نظام آفرینش، تناسب مفهومی دارد. «شاخصه‌ای که ماند روح در همه اجزا و فعالیت‌های یک نظام حضور دارد و به آنها معنی می‌بخشد» هدف و غایب است که تلویحا در عبارت شریفه «رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا» آمده است.

۵۳. گزینه ۴ درست است.

درس ۲، اندیشه و تحقیق شماره ۱، ص ۲۸: «الْأَسِنَّة»، جمع مکسر «لسان» است به معنای زبان. «الوان» جمع مکسر «لون» است به معنای رنگ. و چون یکی از اختلافات بشر در نوع رنگ پوست و نژاد اوست پس گزینه‌های ۱ و ۳ رد می‌شوند. «عالمین» به معنای دانشمندان است و «عالمین» به معنای جهانیان (رد گزینه ۲)

۵۴. گزینه ۴ درست است.

براساس آیه شریفه ۸۳ آل عمران که می‌فرماید: «افغیر دین الله یبغون و له اسلم من فی السّماوات والارض طوعاً و کرهاً و الیه یرجعون» همه موجودات آسمان‌ها و زمین تحت قانون‌مندی واحد الهی عمل می‌کنند و بیت مذکور بیانگر آن است که همه جهان از خداست و به سوی او که کمال مطلق است، حرکت می‌کند.

۵۵. گزینه ۱ درست است.

خدای متعال در این آیه شرط خوردنی‌های روی زمین را حلال و پاکیزه بودن آنها اعلام می‌دارد و این که انسان نباید از آنچه خدای برای او حلال قرار داده است، پرهیز کند.

۵۶. گزینه ۳ درست است.

گرایش انسان‌ها به نیکی‌ها و زیبایی‌ها سبب می‌شود که در برابر گناه و زشتی عکس‌العمل نشان دهد و آیه شریفه «و نفس و ما سوّاهما فالهما فجورهما و تقواهما» نشانگر این امر است.

۵۷. گزینه ۳ درست است.

وجود یک محور ثابت و حقیقت‌ناپذیر از دلایل و نشانه‌های بعد روحانی یا همان غیر جسمانی است که مستقل از جسم است.

۵۸. گزینه ۳ درست است.

در آیات شریفه ۱۰۳ و ۱۰۵ سورة كهف «فحبطت اعمالهم فلا نقيم لهم يوم القيامة وزناً، پس اعمالشان تباه و نابود شد و برای آنها در روز قیامت میزان و ارزشی قرار نمی‌دهیم.» بازتاب «كفروا بايات ربهم و لقاءه، كافر شدند به نشانه‌های پروردگارشان و دیدار او» معرفی شده است.

۵۹. گزینه ۱ درست است.

با توجه به ترجمه آیه: «و اشراف قومش که کافر بودند و دیدار آخرت را تکذیب کردند و در زندگی دنیا آنها را مرفه ساختیم، گفتند این تنها بشری مثل شماست.» در می‌یابیم کفر اشراف به آخرت نتیجه (معلول) دلبستگی آنها به زندگی دنیاست.

۶۰. گزینه ۳ درست است.

درس ۶، ص ۶۲ «اخبار» به معنی خبر دادن است که در کنکوره‌های گذشته نیز سابقه دارد.

۶۱. گزینه ۳ درست است.

این آیه شریفه ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی را بیان می‌دارد و کافران را خداوند از این گمان باطل انذار فرموده‌اند. توضیح گزینه یک: غیر همسان بودن اهل ایمان و صالحین با مفسدین به واسطه حکیمانه بودن آفرینش نیست بلکه براساس عدل الهی است

توضیح گزینه چهار: صفت حق بودن خداوند اثبات ضرورت معاد در پرتوی حکمت الهی است نه عدل خداوند

۶۲. گزینه ۲ درست است.

سؤال مربوط به وجه شباهت میان دنیا و برزخ است که در قیامت، این ویژگی وجود ندارد. شباهت میان دنیا و برزخ این است که پرونده عمل باز است و به واسطه اعمال ماتأخر، پیوسته بر پرونده عمل انسان افزوده می‌گردد. این امر از عبارت «انا نحن نحيي الموتى و نكتب ما قدموا و آثارهم، همانا ما مردگان را زنده می‌کنیم و اعمالی را که پیش فرستادند و آثار بعدی آنها را ثبت می‌کنیم.» برداشت می‌شود. در حالی که در قیامت پرونده عمل بسته است و انسان با آثار اعمال خود روبه‌رو است.

۶۳. گزینه ۱ درست است.

درس ۷، ص ۷۳، بحث «کمی یا کیفی» در کنکوره‌های گذشته سابقه دارد.

۶۴. گزینه ۴ درست است.

درس ۸، صص ۷۹-۸۰، «تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها» از حوادث و وقایع مرحله اول است (فقط) (رد گزینه ۱ و ۳). از آنجا که نور خداوند نوری فیزیکی و یا مادی نیست پس گزینه ۱ و ۲ نیز رد می‌شوند.

۶۵. گزینه ۲ درست است.

در آیات شریفه ۱۹ تا ۲۲ سورة فصلت، از شهادت دادن چشم و گوش و پوست انسان‌ها علیه آنان سخن آورده شده است که این اعضا علت پنهان کردن گناهان را گمان نادرست آنان مبنی بر پنهان بودن اعمال بر خداوند عنوان می‌کنند.

۶۶. گزینه ۲ درست است.

«مجازات‌هایی که باید بین جرم و کیفر تناسب باشد تا عدالت برقرار شود.» ← قراردادی / «مجازات‌هایی که انسان‌ها نمی‌توانند با تغییر قوانین آنان را تغییر دهند بلکه باید خود را با آن تطبیق دهند.» ← طبیعی / «پاداش و مجازاتی که هیچ‌گونه ظلم و ستمی در آن نیست» ← اخروی

۶۷. گزینه ۲ درست است.

در پاسخ به این پرسش می‌توان به رحمت رساندن بدون مانع خداوند اشاره کرد و یا عدم جلوگیری از ضرر رساندن وی که از عبارت قرآنی «ان ارادنی برحمة هل هن ممسكات رحمة قل حسبی الله» برداشت می‌شود.

۶۸. گزینه ۳ درست است.

درس ۱۱، متن ص ۱۱۷ و آیه ص ۱۱۳.

۶۹. گزینه ۱ درست است.

آیه ۳۱ سوره مریم: «و جعلنی مبارکاً این ما کنت و اوصلنی بالصَّلوة....» از زبان حضرت عیسی (ع) است و بیانگر آن است که خداوند آن حضرت را (حضرت عیسی (ع) را هر جا که باشد وجودی پرخیز و برکت قرار داده و تا زمانی که زنده است ایشان را به نماز و زکات توصیه فرموده‌اند.

۷۰. گزینه ۱ درست است.

زنان مسلمان از همان ابتدا موی سر خود می‌پوشاندند، ولی با حدود آن آشنا نبودند، لذا خداوند به آنان دستور می‌دهد، روسری‌ها و پوشش‌هایشان را به خود نزدیک کنند تا اطراف صورت و گریبان آنان نیز پوشیده شود. «یدنین علیهن جلابیهن» و عبارت «ذلک اذنی أن يعرفن فلا يؤذین، این کار از این جهت بهتر است که (به عفاف) شناخته شوند تا مورد اذیقت قرار نگیرند.» علت و فلسفه حجاب را بیان می‌کند.

انسان در مقابل هر نعمت و موهبتی که از جانب خداوند به او می‌رسد مسئولیت‌هایی دارد، از جمله: حفظ و نگهداری آن نعمت و بهره‌برداری از آن نعمت در جهت رشد و کمال. در همین راستا زن در برابر نعمت زیبایی که خداوند او را بیش‌تر از مردان از این نعمت بهره‌مند کرد، مسئولیت‌هایی دارد که زمینه‌ساز منشأ تفاوت پوشش زنان و مردان است.

۷۱. گزینه ۱ درست است.

«پرهیز از خودخواهی و خودستایی» ← روش‌های امر به معروف و نهی از منکر ماکتفا به موعظه در صورت احتمال به این که گناهکار با موعظه و نصیحت دست از گناه برمی‌دارد» ← مراحل امر به معروف و نهی از منکر / «علم به این که گناهکار تصمیم به ادامه گناهش دارد.» ← شرایط امر به معروف و نهی از منکر

۷۲. گزینه ۴ درست است.

درس ۱۴، ص ۱۴۹ حدیث امام صادق علیه السلام و ص ۱۵۰ حدیث امام علی علیه السلام.

۷۳. گزینه ۲ درست است.

با توجه به آیه «و انّ المصدّقین والمصدّقات واقضوا الله قرضاً حسناً....» کسانی که به خداوند وامی نیکو دهند پاداش آنها دو چندان گردد. «یضاعف لهم» و اجری نیکو خواهند داشت: «لهم اجرهم» در آیه «یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله و ذروا....» با توجه به عبارت «ان کنتم مؤمنین» ترک رباخواری لازمه ایمان است و در غیر این صورت اعلان جنگ با خدا و رسول است: «فأذنوا بحرب من الله و رسوله»

۷۴. گزینه ۳ درست است.

درس ۱۶. بخش اول سؤال با توجه به آیه ص ۱۷۶ و «پیام آیات» صص ۱۷۶-۱۷۷، مربوط به نماز است: «ان الصلاة تنهی عن الفحشاء و المنکر». (رد گزینه ۱ و ۴). بخش دوم و سوم سؤال، براساس ص ۱۷۹ است و بخش چهارم سؤال نیز از ص ۱۷۸ است.

۷۵. گزینه ۲ درست است.

درس ۱۶، صص ۱۷۷-۱۷۵. گزینه ۱ درباره روزه و نماز و حکمت روزه یعنی صبر است. گزینه ۳ درباره نماز و حکمت آن یعنی بازداشتن و نهی انسان از فحشاء و منکر است. گزینه ۴ درباره روزه و حکمت آن یعنی تقوا پیشه کردن است.

زبان (۳)

Part A: Grammar and Vocabulary

۷۶. گزینه ۲ درست است.

معنی جمله: «هیس! پدر عروس همین الان از جایش بلند شد. قرار است حالا سخنرانی کند.»
توضیح: جای خالی اول بیان می‌کند که عمل بلند شدن به تازگی انجام شده باشد، بنابراین نیاز به زمان حال کامل در حضور قید “just” داریم. جای خالی دوم نیز از قصد پدر عروس در آینده (نزدیک) صحبت می‌کند. به همین دلیل از “is going to” استفاده می‌کنیم.

۷۷. گزینه ۴ درست است.

معنی جمله: «فکر نمی‌کنم ممکن باشد دانش‌آموزی که در آزمون ورودی دانشگاه شرکت می‌کند، در همهٔ درس‌ها درصد ۱۰۰ کسب کند.»

توضیح: به ساختار **“It + to be + adjective + (for sb) + infinitive”** توجه کنید.

۷۸. گزینه ۱ درست است.

معنی جمله: «تعجب نمی‌کنم وقتی می‌بینم بعضی ورزشکاران تصمیم می‌گیرند برای اجتناب از به خطر انداختن سلامتی خودشان و خانواده‌شان در مسابقات شرکت نکنند.»

توضیح: بعد از فعل **“avoid”** (به معنی «اجتناب کردن») از اسم مصدر استفاده می‌کنیم.

۷۹. گزینه ۱ درست است.

معنی جمله: «آهای، پسر شما اسباب بازی دخترم را گرفته است! به او بگویید آن را پس بدهد.»

توضیح: فعل **“give back”** (به معنی «پس دادن») جاداشدنی است، بنابراین ضمیر مفعولی بعد از آن به کار نمی‌رود (دلیل رد گزینه ۲). ضمناً گزینه‌های ۳ و ۴ نیاز به حرف تعریف معین دارند، یعنی **“give the toy back”** یا **“give back the toy”**

۸۰. گزینه ۴ درست است.

معنی جمله: «ممنون می‌شوم اگر گزارشی بنویسی که هر چه را تا اینجا روی پروژه هزینه کرده‌ایم مفصل شرح دهد.»
معنی گزینه‌ها در حالت مصدری:

(۱) حل کردن	(۲) بازگشتن
(۳) بیدار کردن	(۴) مفصل گفتن، با جزئیات شرح دادن

۸۱. گزینه ۲ درست است.

معنی جمله: «به رغم همهٔ آن چیزهایی که بین پیترو جوی اتفاق افتاد، او همچنان از پذیرفتن این حقیقت سر باز می‌زند که رابطه‌شان برای جوی فقط وسیله‌ای برای رسیدن به هدف بود.»

(۱) موفقیت	(۲) وسیله، ابزار	(۳) هدف	(۴) نظام، سیستم

۸۲. گزینه ۴ درست است.

معنی جمله: «پلیس به آرامی گفت: چاقو را به من بده یا خودم از تو می‌گیرمش.»

معنی گزینه‌ها در حالت مصدری:

(۱) تلفن زدن	(۲) کند کردن	(۳) دور شدن	(۴) گرفتن، دور کردن

۸۳. گزینه ۲ درست است.

معنی جمله: «وقتی رسید خانه، بدون اینکه با کسی حرف بزند، به اتاقش رفت، چون خجالت‌زده بود از اینکه آخرین نمره‌اش پایین‌تر از انتظارش بود.»

(۱) مراقب	(۲) خجالت‌زده، شرم‌نده از	(۳) آگاه به	(۴) آماده

۸۴. گزینه ۴ درست است.

معنی جمله: «میانگین سه عدد ۸، ۱۴ و ۱۷، سیزده است، چون جمع ۸، ۱۴ و ۱۷، سی و نه می‌شود و ۳۹ تقسیم به سه می‌شود ۱۳.»

(۱) هدف، شی	(۲) تاریخ	(۳) ساختار	(۴) میانگین، معدل

۸۵. گزینه ۱ درست است.

معنی جمله: «کلمات او دربارهٔ اینکه من نمی‌توانم همسر خوبی باشم به همان وضوح روزی که به من این حرف را زد، در حافظه مانده است.»

معنی گزینه‌ها در حالت مصدری:

(۱) چسبیدن، ماندن (در ذهن، حافظه)	(۲) نوشتن
(۳) ایستادن	(۴) ساختن

۸۶. گزینه ۱ درست است.

معنی جمله: «متأسفم به شانه‌ات آسیب زدی، ولی باید درک کنی که دیگر بیست سالت نیست و نمی‌توانی هر روز تنیس بازی کنی.»

معنی گزینه‌ها در حالت مصدری:

(۱) درک کردن، متوجه شدن (۲) تحسین کردن (۳) پرستیدن (۴) استخدام کردن

۸۷. گزینه ۴ درست است.

معنی جمله: «قصدم داشتم توی دانشگاه در رشته مهندسی عمران درس بخوانم، ولی تازگی دارم به مدرک مهندسی مکانیک فکر می‌کنم.»

(۱) با موفقیت (۲) به طور خلاصه (۳) به شکلی متفاوت (۴) اخیراً، به تازگی

Part B: Cloze Test

۸۸. گزینه ۱ درست است.

معنی گزینه‌ها در حالت مصدری:

(۱) رخ دادن، اتفاق افتادن (۲) اثر کردن (۳) برگزیدن (۴) تحصیل کردن

۸۹. گزینه ۲ درست است.

(۱) به ارزانی (۲) درواقع (۳) به سرعت (۴) معمولاً

۹۰. گزینه ۴ درست است.

توضیح: یکی از جایگاه‌های اسم مصدر بعد از حروف اضافه (در اینجا "of") است.

۹۱. گزینه ۳ درست است.

توضیح: بعد از ضمائر پرسشی در وسط جمله، ساختار خبری داریم، یعنی ابتدا نهاد و سپس فعل و سایر اجزای جمله استفاده می‌شود.

۹۲. گزینه ۳ درست است.

(۱) قابل اندازه‌گیری (۲) مطابق مد روز (۳) ارزشمند (۴) مناسب

Part C: Reading Comprehension

متن شماره ۱:

۹۳. گزینه ۳ درست است.

این متن عمدتاً درباره این است که ..... .

- (۱) مردم در آینده از چه نوع فناوری‌ای بیش از همه لذت خواهند برد.
- (۲) درمان پزشکی در آینده به چه علتی زندگی ما را بهبود خواهد بخشید.
- (۳) فناوری‌های آتی چگونه می‌تواند روی زندگی ما تأثیر بگذارد.
- (۴) مردم در آینده چه چیزی خواهند خورد و چه چیزی خواهند پوشید.

۹۴. گزینه ۳ درست است.

واژه "that" (سطر ۱۰) به ..... اشاره دارد.

(۱) آشپزخانه (۲) یخچال (۳) شیر (۴) برچسب

۹۵. گزینه ۲ درست است.

آمی پی بوچهولز احتمالاً با کدام گزاره موافق می‌بود؟

- (۱) بدن افراد شاید به خاطر فناوری نانو ضعیف‌تر شود.
- (۲) فناوری نانو در آینده بسیار رایج خواهد شد.
- (۳) ذرات با اندازه نانو ممکن است برای سلامتی مردم خطرناک باشند.
- (۴) زندگی جذابیت کم‌تری خواهد داشت چرا که همه شبیه هم خواهند بود.

۹۶. گزینه ۳ درست است.

کدام پیشگویی در متن نیامده است؟

- (۱) شما قادر خواهید بود تا از لباستان برای تماس با دوستتان استفاده کنید.
- (۲) لباسها این قابلیت را دارند که طرحشان را تغییر دهند.
- (۳) شما قادر خواهید بود از لباسهایتان برای تماشای ویدئو استفاده کنید.
- (۴) ماشینها قادر خواهند بود خودشان را برانند.

متن شماره ۲:

۹۷. گزینه ۲ درست است.

بند پیشین این متن به احتمال زیاد درباره ..... حرف میزند.

- (۱) بررسی هنر قرن هجدهم
- (۲) یک هنرمند آمریکایی دیگر
- (۳) دیگر نقاشیهای معروف ویستلر
- (۴) هنرمندان اروپایی

۹۸. گزینه ۱ درست است.

ویستلر را هنرمندی آمریکایی می دانند چون .....

- (۱) متولد آمریکاست.
- (۲) بیشتر عمرش را در آمریکا سپری کرده است.
- (۳) در ارتش آمریکا خدمت کرده است.
- (۴) بیشتر آثار هنری مشهورش را در آمریکا خلق کرده است.

۹۹. گزینه ۳ درست است.

متن تلویحاً اشاره می کند که خانواده ویستلر.....

- (۱) اصلاً نتوانست در روسیه کاری پیدا کند.
- (۲) از تمایل او برای دنبال کردن هنر کاملاً حمایت کرد.
- (۳) از طبقه کارگر بودند.
- (۴) ارتشی بودند.

۱۰۰. گزینه ۳ درست است.

مطابق متن کدام یک از گزینههای زیر درست نیست؟

- (۱) ویستلر با اشکال گوناگون هنر کار کرد.
- (۲) مادر ویستلر عنوان رسمی نقاشی او نیست.
- (۳) ویستلر بیش از همه به خاطر قلمزنیهایش مشهور است.
- (۴) نقاشی مادر ویستلر به رنگ تیره (سایه روشن) کشیده شده است.

ریاضی (۱)

۱۰۱. گزینه ۱ درست است.

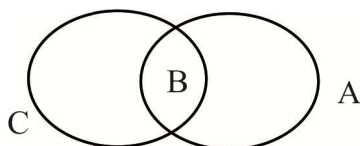
$$\sqrt{1^2 + \sqrt{2}^2} = \sqrt{3} \Rightarrow x_A = \sqrt{3}$$

$$AB = \sqrt{\sqrt{2}^2 + 5^2} = \sqrt{27} = 3\sqrt{3} \Rightarrow x_C = 3\sqrt{3} + \sqrt{3} = 4\sqrt{3}$$

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

تنها مجموعه اعداد فرد سه رقمی متناهی است.

۱۰۳. گزینه ۱ درست است.

با توجه به $B \subset A$ و $B \subset C$ نتیجه می گیریم که $B \subset A \cap C$ و از $(A - B) \cap (C - B) = \emptyset$ نتیجه می گیریم که $A - B$ و $C - B$ جدا از هم هستند، پس $B = A \cap C$ و از طرفی $B - A = \emptyset$ و $A - C = A - B$ است. $(A \cap C) \cup (B - A) \cup (A - C) = B \cup (A - B) = A$

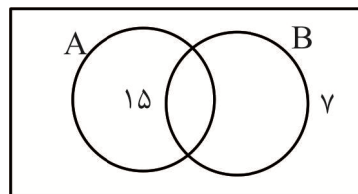
۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

اگر A گروه فوتبال و B گروه بسکتبال باشند، داریم:

$$n(A \cap B') = 7 \Rightarrow n(A \cup B) = 30 - 7 = 23$$

$$n(A - B) = 15$$

$$\Rightarrow n(B) = n(A \cup B) - n(A - B) = 23 - 15 = 8$$

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

$$x\sqrt{3-x} = (1-\sqrt{3})\sqrt{2+\sqrt{3}} = -\sqrt{(\sqrt{3}-1)^2(\sqrt{3}+2)} = -\sqrt{2(2-\sqrt{3})(2+\sqrt{3})} = -\sqrt{2}$$

$$\frac{2\sqrt{2}}{1-\sqrt{3}} = \frac{2\sqrt{2}(1+\sqrt{3})}{1-3} = -\sqrt{2} - \sqrt{6}$$

$$\text{عبارت} = -\sqrt{2} - \sqrt{6} + \sqrt{2} = -\sqrt{6}$$

۱۰۶. گزینه ۳ درست است.

$$\sqrt{(\sqrt{3}-2)^2} = |\sqrt{3}-2| = 2-\sqrt{3}$$

$$\sqrt{(-3)^2} = 3, |7-4\sqrt{3}| = |\sqrt{49}-\sqrt{48}| = 7-4\sqrt{3}$$

پس حاصل عبارت برابر $5\sqrt{3}-12$ است.

۱۰۷. گزینه ۴ درست است.

$$x^8 + 2x^4 + 1 - x^4 = (x^4 + 1)^2 - (x^2)^2 = (x^4 + x^2 + 1)(x^4 - x^2 + 1) = (x^2 + x + 1)(x^2 - x + 1)(x^4 - x^2 + 1)$$

۱۰۸. گزینه ۳ درست است.

ضریب x^3 ها برابر است پس $a = 4$ می باشد. چند جمله ها به ازاء هر مقدار X مساوی اند، پس به ازاء $X = 1$ داریم:

$$0 + 0 + 0 + d = 4 + 5 - 1 + 1 = 9 \Rightarrow d = 9$$

ضریب x^2 و X را در دو طرف مساوی قرار دهیم، داریم:

$$5 = -3a + b \Rightarrow b = 17$$

$$-1 = 3a - 2b + c \Rightarrow c = 21$$

۱۰۹. گزینه ۲ درست است.

BC بر AH عمود است، پس شیب BC برابر $\frac{1}{\frac{3}{2}} = -\frac{3}{2}$ و $C(3, 0)$ و مختصات BC برابر است با:

$$y - 0 = -\frac{3}{2}(x - 3) \Rightarrow y = -\frac{3}{2}x + \frac{9}{2} \Rightarrow 2y + 3x = 9$$

محل برخورد این خط و AM، میانه M وسط BC است.

$$\begin{cases} -6x - 9y = -3 \\ 4y + 6x = 18 \end{cases} \Rightarrow -5y = 15 \Rightarrow y = -3, x = 5 \Rightarrow M(5, -3)$$

$$B = 2M - C \Rightarrow \begin{cases} x_B = 2(5) - 3 = 7 \\ y_B = 2(-3) - 0 = -6 \end{cases}$$

پس مجموع طول عرض $7 + (-6) = 1$ است.

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

$$\frac{x_A + x_{A'}}{2} = -1, a + b - 1 = -2 \Rightarrow a + b = -1 \Rightarrow b = 7, a = -8$$

$$y_A = y_{A'} \Rightarrow a - 5 = -2 = -2b + 1 \Rightarrow -a - 2b = -6 \Rightarrow 3a + 2b = -10$$

۱۱۱. گزینه ۲ درست است.

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = \frac{3a^2 + b^2 + a^2 + 3b^2}{4} = a^2 + b^2 = 1 \Rightarrow a^2 + b^2 = 1$$

$$1^2 = (a + b)^2 = 1 + 2ab \Rightarrow \begin{cases} a = 0 \Rightarrow b = 1 \Rightarrow \sin \theta = -\frac{1}{2} & \text{غ ق} \\ \text{یا} \\ b = 0 \Rightarrow a = 1 \Rightarrow \sin \theta = \frac{\sqrt{3}}{2}, \cos \theta = \frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \cot \theta = \frac{1}{\frac{\sqrt{3}}{2}} = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

$$(\sin \theta + \cos \theta)^2 = 1 + 2 \sin \theta \cos \theta$$

$$\tan \theta + \cot \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta} + \frac{\cos \theta}{\sin \theta} = \frac{1}{\sin \theta \cos \theta}$$

$$\Rightarrow 1 + 2 \sin \theta \cos \theta - 2 \sin \theta \cos \theta = 1$$

۱۱۳. گزینه ۴ درست است.

باقیمانده تقسیم بر $X + 2$ برابر مقدار مقسوم به ازاء $X = -2$ است.

$$4(-2)^3 + 3(-2)^2 - 5(-2) + 1 = -32 + 12 + 10 + 1 = -9$$

به کمک اتحاد تقسیم داریم:

باقیمانده + خارج قسمت $\times$ مقسوم علیه = مقسوم

$$4x^3 + 3x^2 - 5x + 1 = (x + 2)Q(x) - 9 \xrightarrow{x=1} 3 = 3Q(1) - 9 \Rightarrow Q(1) = 4$$

۱۱۴. گزینه ۴ درست است.

$$x' + x'' = -\frac{12}{1} = -12$$

$$x' = -7x'' \Rightarrow -7x'' + x'' = -12 \Rightarrow x'' = 2, x' = -14$$

$$\Rightarrow x'x'' = -28 = \frac{a}{1} = -28$$

۱۱۵. گزینه ۲ درست است.

$$2x^2 - 4x - b = 0 \Rightarrow x^2 - 2x - \frac{b}{2} = (x - 1)^2 = \frac{b}{2} + 1$$

$$\Rightarrow a = 1, \frac{b}{2} + 1 = 4 \Rightarrow b = 6 \Rightarrow a + b = 7$$

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۳ درست است.

الف) انسان موجودی سیری ناپذیر است، زیرا با برآورده شدن پاره‌ای از نیازهایش احساس بی‌نیازی به او دست نمی‌دهد بلکه نیازهای تازه‌ای در او شکل می‌گیرد و او با عطش بیش‌تری دروغ این نیازها برمی‌آید.
 ب) آنچه که درباره «امکانات و منابع اقتصادی و نیازهای انسان» می‌توان گفت این است که:
 ۱) نیازهای انسان نامحدود است. ۲) منابع و امکانات موجود، محدود است.
 ۳) از این منابع و امکانات محدود می‌توان برای رفع نیازهای گوناگون استفاده کرد.
 ج) کالاهایی که در بازار عرضه می‌شود و به فروش می‌رسند، ممکن است توسط مصرف‌کنندگان نهایی خریداری شوند و به مصرف برسند که به آنها کالاهای مصرفی می‌گوییم. همچنین هر گاه تولیدکنندگان دیگری برای ادامه فرآیند تولید و تبدیل آنها به کالاهای مختلف دیگر، آنها را خریداری کنند و مورد استفاده قرار دهند، آنها را «کالاهای واسطه‌ای یا تکمیلی» می‌نامیم.

۱۱۷. گزینه ۲ درست است.

فرض نامحدود بودن نیازهای انسان با الگوی مصرف اسلامی لزوماً ناسازگار نیست. از سوی دیگر، پذیرفتن فرض محدود بودن منابع در دسترس انسان با اعتقاد به بی‌حد و حصر بودن نعمت‌های الهی ناسازگار نیست، زیرا ممکن است پایین بودن «سطح دانش فنی» انسان سبب محدودیت منابع باشد. «سطح پایین دانش فنی» در جامعه سبب می‌شود که انسان نتواند نعمت‌های فراوان را چنان که باید بشناسد و از آنها بهره‌برداری کند، در نتیجه فقط به استفاده از قسمت ناچیزی از آنها بسنده می‌کند. در ضمن بین پیش فرض‌های اولیه «علم اقتصاد و تعالیم اسلامی» تقابلی وجود ندارد.

۱۱۸. گزینه ۱ درست است.

نیازهای انسان از طریق مصرف محصولات مختلفی که تولیدکنندگان آنها را «تولید و عرضه» می‌کنند برطرف می‌شود، مثلاً انسان نیاز به غذا را از طریق مصرف محصولات غذایی رفع می‌کند. لوازم‌التحریر، لباس و دارو..... همه کالا هستند. به بیان دیگر کالا عبارت از شی است که برای تأمین و رفع یکی از نیازهای انسان به کار می‌رود و برای به دست آوردن آن باید به تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان پول پرداخت.

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

وقتی منابعی در دسترسی که قابلیت مصرف متعدد دارد، به مصرف خاصی می‌رسانیم، در واقع از مصارف دیگر آن و آثار و نتایجی که می‌توانست به بار آورد صرف نظر می‌کنیم. «هزینه فرصت» بیانگر آن چیزی است که از آن صرف نظر کرده و به عبارتی از دست داده‌ایم. پس با تصمیم گرفتن به کشت پنبه از محصول گندم محروم شده‌ایم.

۱۲۰. گزینه ۱ درست است.

اگر کل تولید جامعه را بدون توجه به مقدار هزینه‌های جایگزینی محاسبه کنیم، تولید ناخالص داخلی و اگر از آن هزینه‌های استهلاک را کم کنیم، تولید خالص داخلی محاسبه می‌شود.

$$\begin{aligned} \text{تولید ناخالص داخلی} &= 30 \times 150 / 000 + 400 \times 3 / 000 / 000 + 4200 \times 20 / 000 + 50 / 000 / 000 \\ &= 1 / 338 / 500 / 000 \\ \text{هزینه استهلاک} &= 1 / 330 / 500 / 000 \\ \text{تولید خالص داخلی} &= \text{تولید ناخالص داخلی} - \text{هزینه استهلاک} \end{aligned}$$

۱۲۱. گزینه ۳ درست است.

اقتصاد زیرزمینی به دلیل این که باعث نوعی مشروعیت به آن می‌شود در تولید کشور محاسبه نمی‌شود اما هزینه مبارزه با فعالیت زمینی جزء تولید کشور محاسبه می‌شود.

۱۲۲. گزینه ۳ درست است.

به طور کلی هر گاه در بازار قیمت در سطح تعادلی نباشد، عواملی آن را به سمت قیمت تعادلی می‌کشانند، بدین ترتیب: اگر مازاد عرضه وجود داشته باشد یعنی فزونی عرضه بر تقاضا، باعث کاهش قیمت و اگر کمبود عرضه وجود داشته باشد یعنی فزونی تقاضا بر عرضه، باعث افزایش قیمت می‌شود.

۱۲۳. گزینه ۴ درست است.

انگیزه تولیدکنندگان از تولید یک کالا کسب سود است. تصمیم تولیدکنندگان در میزان تولید کالا از عواملی چون: سطح قیمت آن کالا، هزینه‌های تولید و پیش‌بینی تولیدکنندگان در مورد رونق غیر کود بازار متأثر می‌شود مهم‌ترین آنها، قیمت کالا و تأثیر آن بر میزان تولید بحث می‌کنیم. با بررسی رفتار تولیدکنندگان به این حقیقت پی می‌بریم که با افزایش قیمت یک کالا میزان تولید و عرضه آن افزایش می‌یابد زیرا منجر به سود بیش‌تر تولیدکننده می‌شود.

۱۲۴. گزینه ۱ درست است.

در طول تاریخ «مالیات» همواره یکی از منابع درآمد دولت‌ها بوده و امروزه نیز در اکثر کشورهای جهان یکی از ابزارهای مؤثر کسب درآمد برای دولت‌ها است. تغییر و تکامل شکل مالیات به وضع درآمد و سطح زندگی افراد جامعه بستگی دارد.

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

یکی از اهداف دولت در عرصه اقتصاد، ایجاد اشتغال کامل است پس دولت‌ها می‌کوشند شرایط رونق اقتصادی را فراهم آورند. در چنین شرایطی، فعالیت‌های تولیدی گسترش می‌یابند و تمایل تولیدکنندگان به استخدام نیروی کار جدید بیش‌تر می‌شود.

۱۲۶. گزینه ۱ درست است.

در مبحث توسعه اقتصادی، مفهوم فقر نسبی مورد نظر نیست. در اصطلاح اقتصادی فقیر (مطلق) کسی است که درآمد لازم برای بقا و حفظ سلامتی جسمی و روحی خود را نداشته باشد.

۱۲۷. گزینه ۲ درست است.

هر چه سطح درآمد سرانه در کشوری پایین‌تر باشد، میزان فقر عمومی نسبت به کشوری با درآمد سرانه بالا بیش‌تر است. به طور مشابه در هر سطحی از درآمد سرانه، هر چه توزیع درآمد در کشوری نسبت به کشور دیگر ناعادلانه‌تر باشد، میزان فقیر در آن کشور بیش‌تر است.

۱۲۸. گزینه ۲ درست است.

امروزه برخی از کارشناسان و تحلیل‌گران به این باورند که کشورهای در حال توسعه در مراحل اولیه توسعه به حضور دولتی مقتدر و کارآمد که با جدیت چرخ‌های اقتصاد را به حرکت در آورد نیازمندند اما هر قدر که کشور در مسیر توسعه پیش برود و مراحل اولیه را پشت سر بگذارد نیاز به حضور دولت کم‌تر احساس می‌شود.

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

انسان اشرف مخلوقات و جانشین خداوند بر روی زمین است؛ پس این که صرفاً برای انسان رفاه فراهم شود کافی نیست. باید برای حفظ شأن و منزلت انسانی او، شرایطی برایش فراهم شود تا با شکوفا شدن استعدادهایش دیگر نیازمند کمک کسی نباشد.

۱۳۰. گزینه ۱ درست است.

هر چه تعداد تولیدکنندگان در بازار زیادتر باشد و رقابت فشرده‌تر باشد، منافع بیش‌تری نصیب مصرف‌کنندگان می‌شود. ممکن است در طرف خریدار نیز چنین وضعیتی حاکم باشد، یعنی در بازار کالایی خاص فقط یک یا چند خریدار وجود داشته باشد، همان وضعیت برای فروشنده به وجود بیاید و فروشندگان مجبور شوند کالاهای خود را با قیمتی که خریدار انحصارگر تعیین می‌کند، به او بفروشند.

تاریخ ادبیات (۱) و آرایه‌های ادبی (۱)

۱۳۱. گزینه ۱ درست است.

در (۲) اوستایی «زبان سامی» نیست. در (۳) این که در گزینه آمده «مثل بیش‌تر خط‌های سامی» غلط است. در (۴) فقط «بشت‌ها» حاوی داستان‌ها و روایت‌های تاریخی است.

۱۳۲. گزینه ۳ درست است.

«عیلامی» از جمله خط‌های «میخی» است که از چپ به راست نوشته می‌شده‌اند.

۱۳۳. گزینه ۴ درست است.

در (۱) جای «فارسی میانه» و «پارتی» را عوض کنید. در (۲) جای «شمالی و جنوبی» را با «شرقی و غربی» عوض کنید. در (۳) «پارتی» درست است، نه پارسی میانه.

۱۳۴. گزینه ۴ درست است.

(۱) و (۳) یک حرف می‌زنند. (۲) همان حرف را به شکل مصداقی بیان می‌کند. اما (۴) درست در تقابل با سه گزینه دیگر مبنای تقسیم را عنوان مربوط سلسله حکومتی می‌داند.

۱۳۵. گزینه ۲ درست است.

۱۳۶. گزینه ۲ درست است.

در (۱) قطعه با «تغزل» سر و کار ندارد. در (۳) رباعی «قالب ستایشگری» نیست. در (۴) قالب «غزل»، همچنان که از نامش پیداست، خود، «از بخش تغزلی قصیده» برگرفته شده است.

۱۳۷. گزینه ۳ درست است.

«تخلص» در اصطلاح خاص مربوط به قصیده «پیوند میان تغزل و تنه اصلی» است، و در عین حال، در کارکردی مشترک با بعضی از قالب‌های تازه‌تر (مانند غزل)، عبارت است از «نام شعری شاعر که معمولاً در مقطع می‌آید».

۱۳۸. گزینه ۱ درست است.

در (۲) ابن مقفع «مترجم کلیله و دمنه از پهلوی به عربی» است. در (۳) ابوالمعالی (نصرالله منشی) کلیله و دمنه را بنا بر کار ابن مقفع از عربی «به نثر فارسی» درآورد. در (۳) و (۴) ازرقی هم «می‌گویند» که یک «کلیله و دمنه منظوم» داشته، و نه منثور یادآوری: مرزبان بن رستم صاحب مرزبان‌نامه به «زبان طبری (تبری)» است.

۱۳۹. گزینه ۲ درست است.

تعریف صورت سؤال و نمودار در این گزینه مربوط به قالب «مسمط» است که مبدع آن «منوچهری» است. (۱) نمودار «قصیده» است، و صد البته، «غزل». (۳) نموداری نه چندان دقیق از «ترکیب‌بند» است. (۴) هم تصویری ناچیز از «مثنوی» است.

۱۴۰. گزینه ۲ درست است.

در (۱) «هدایة المتعلمین فی الطب» درست است، نه «الأبئیة». در (۳) کتاب را «ابومنصور موفق هروی» تألیف کرده و «اسدی توسی» آن را نسخه‌نگاری نموده است. در (۴) نثر علمی فارسی با «الأبئیة» آغاز می‌شود.

۱۴۱. گزینه ۳ درست است.

در (۱) به ترتیب: سوم، دوم، اول. در (۲) اول، سوم، اول. در (۴) اول، دوم، دوم.

۱۴۲. گزینه ۱ درست است.

نه یک سطر ستایش کرده، نه یک بیت در وصف معشوق گفته؛ کم‌تر وصف طبیعت نموده و تماماً سخن از خرد و دین و علم و کمال انسانی به میان آورده است.

۱۴۳. گزینه ۴ درست است.

نام دیگر آن «سیاست‌نامه» است و از «خواجه نظام‌الملک توسی (طوسی)» است.

۱۴۴. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه، «تقدم تاریخی» با «عین‌القضات» است.

۱۴۵. گزینه ۲ درست است.

در (۱) یزدان شناخت، در (۳) تمهیدات، و در (۴) نامه‌ها از «عین‌القضات» اند. باقی آثار همه از «سهروردی»، پایه‌گذار «حکمت خسروانی» یا «فلسفه اشراق» است.

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

در (۱) «کشف‌الأسرار» از خواجه عبدالله است، اما صورت مشروح آن به نام «کشف‌الأسرار و عدة‌الأبرار» از «رشیدالدین میبیدی» است. در (۲) «دانشنامه‌ی علایی» یا «حکمت علایی» را «ابن سینا» به خواهش «علاءالدوله کاکویه»، از امرای دیلمی، فراهم آورد. در (۴) خود «تفسیر طبری» از «محمد جریر» است، نه ترجمه آن.

یادآوری: «حسین بن علی بن محمد بن احمد خزاعی» همچنین معروف است به «ابوالفتوح رازی».

۱۴۷. گزینه ۳ درست است.

نظامی «مخزن الأسرار» را به تقلید از «حديقة الحقیقه»ی سنایی سروده است. در (۱) «کارنامه بلخ»، و در (۲) «سیرالعباد إلی المعاد» از خود سنایی اند.

۱۴۸. گزینه ۴ درست است.

«مختارنامه» در قالب «رباعی» است. هر سه گزینه دیگر «مثنوی» اند.

۱۴۹. گزینه ۴ درست است.

بیت از «سعدی» است در بیان حال خویش. «صاحبیه» هم از آثار وی است. (۱) و (۲) هر دو از «مولوی» اند. (۳) از «امیر خسرو دهلوی» است.

۱۵۰. گزینه ۳ درست است.

در (۱) «فلور» نماینده رمانتیسیم است، و در (۴) «گلدونی» نماینده کلاسیسیم.

یادآوری: کلاسیسیم نماینده «خردگرایی» در «عصر دکارت» است.

۱۵۱. گزینه ۱ درست است.

این گزینه یکی از ویژگی های «مکتب رمانتیسیم» را بیان می کند.

۱۵۲. گزینه ۳ درست است.

«رمبو» و «بودلر»: «رهاسازی شعر از قید وزن و قافیه سنتی».

۱۵۳. گزینه ۱ درست است.

در میان قالب های سنتی شعر فارسی، «مستزاد» تنها قالبی است که طول مصراع ها در آن برابر نیست. بعدها نیما از همین ویژگی برای شکل دادن به ساختار «شعر آزاد» بهره برد.

۱۵۴. گزینه ۲ درست است.

۱۵۵. گزینه ۲ درست است.

(۱) رد می شود، چون در صورت سؤال آمده است که بیت «مردف» نیست. (۳) رد می شود، چون این خود «بیت» است که می تواند «مقفا» باشد، نه «آخرین واژه هر مصرع» آن. (۴) هم یعنی «بیتی» که «هر دو مصراع آن» هم قافیه باشند، که البته - با توجه به ساختار قالب - چنین بیتی نمی تواند نشان دهنده ساختار «بیت آخر» یک غزل باشد.

تاریخ ایران و جهان (۱)

۱۵۶. گزینه ۲ درست است.

درس ۱ - ص ۷

دوران شکار و گردآوری غذا (از ۵/۱ میلیون تا ۱۰ هزار سال پیش از میلاد) - دوران کشاورزی و اهلی کردن جانوران (از ۱۰ هزار تا ۷۰۰۰ سال پیش از میلاد) - دوران زندگی در دهکده های اولیه - دوران آغاز شهرنشینی و تشکیل حکومت های اولیه ...

۱۵۷. گزینه ۳ درست است.

درس ۲ - ص ۱۶

حملات سارگن در تاریخ میان دو رود شهرت زیادی دارد؛ او را نخستین امپراتور میان دو رود می دانند. زیرا طی فتوحات بسیار توانست از خلیج فارس تا قسمت های شمالی میان دو رود را به تصرف خود در آورد و بر آن حکم براند.

۱۵۸. گزینه ۴ درست است.

درس ۳ - ص ۲۷

طغیان های رود نیل که موجب از بین رفتن نشانه گذاری های زمین های کشاورزی می شد، ضرورت اندازه گیری میزان بالا آمدن آب و نیز محاسبات مربوط به برپایی اهرام از جمله اموری بودند که موجب پیشرفت هندسه و ریاضی در میان مصریان می شدند.

۱۵۹. گزینه ۱ درست است.

درس ۴ - ص ۴۲

ایلام حفظ نام خود رامدیون تورات و برخی از گل نوشته‌های میان دو رود است. نام ایلام نخستین بار در نامنامه شاهان سومری آمده است. این سرزمین شامل دشت خوزستان، استان‌های فارس و بوشهر، قسمت‌هایی از کرمان، لرستان و کردستان می‌شد که مردم آن دامدار و کشاورز بودند. بیش‌ترین اطلاعات تاریخی این تمدن از شهر شوش به دست آمده است. ایلامی‌ها کشورشان را هل تمی «سرزمین خداوند» می‌نامیدند.

۱۶۰. گزینه ۳ درست است.

درس ۶ - ص ۶۰

داریوش در سال‌های نخست فرمانروایی در شوش کاخ با شکوهی ساخت، اما طرح اصلی و عظیم او برای نمایش هیبت و قدرتش در تخت جمشید اجرا شد.

۱۶۱. گزینه ۴ درست است.

درس ۹ - ص ۸۳

فرمانروای هپتال‌ها در جنگ‌های خسرو با رومیان، جانب رومی‌ها را گرفت و علیه ایران جنگید؛ زیرا آنان از تسلط ایران بر جاده ابریشم ناراضی بودند و خواهان روابط بازرگانی بدون واسطه ایران بودند.

۱۶۲. گزینه ۳ درست است.

درس ۱۱ - ص ۹۹

اقتصاد کشاورزی، دامداری و پیشه‌وری خرد در یثرب موجب شکل‌گیری طبقه متوسط نسبتاً قدرتمندی شده بود که می‌توانست بر سرنوشت شهر خود اثرگذار باشد.

۱۶۳. گزینه ۲ درست است.

درس ۱۶ - ص ۱۵۱

تشدید رقابت و اختلاف درونی خاندان بویه پس از عضالدوله و بروز شورش در قلمرو آنان، موجبات ضعف و انحطاط سیاسی حکومت آل بویه را فراهم آورد. همچنین توسعه طلبی خلفای فاطمی مصر در شام و حجاز، پیامدهای سیاسی و اقتصادی نامطلوبی برای آن حکومت داشت.

۱۶۴. گزینه ۱ درست است.

درس ۱۷ - ص ۱۵۵

اساس حکومت غزنویان بر سپاهی مجهز و قدرتمند استوار بود، آنان نمی‌توانستند همانند سامانیان و دیگر سلسله‌های ایرانی به پشتیبانی خاندان‌های متنفع محلی و توده‌های مردم دلگرم باشند؛ بنابراین ناگزیر بودند این ضعف را از طریق قدرت نظامی جبران کنند.

۱۶۵. گزینه ۴ درست است.

درس ۱۹ - ص ۱۸۱

در ابتدای زمامداری سلجوقیان به همت عمیدالملک کندی وزیر طغرل سلجوقی فارسی زبان رسمی و اداری شد. زبان فارسی بی‌آنکه زبان‌های دیگر را نفی و یا با آنها مقابله کند، در سرتاسر قلمرو پهناور امپراتوری سلجوقیان گسترش یافت و کتاب‌های متعددی در رشته‌های مختلف علمی و مذهبی به آن زبان نگاشته شد.

جغرافیا (۱)

۱۶۶. گزینه ۱ درست است.

درس ۲ - ص ۱۳

فرسایش به وسیله آب‌های روان، مهم‌ترین عامل خارجی تغییر شکل ناهمواری‌ها بوده است. آبرفت‌های جدید بر نواحی پست، چاله‌ها و پایکوه‌ها انباشته می‌شود که گاه قطر آنها به حدود ۱۰۰۰ متر نیز می‌رسد. در طول زمان و با توجه به تغییرات آب و هوایی، برخی از دریاچه‌ها به خشکی گراییده و به خصوص در نواحی پست مرکزی ایران، بیابان‌ها و کویرها ظاهر شده‌اند.

۱۶۷. گزینه ۲ درست است.

درس ۳ - ص ۳۹

پیدایش بافت جدید و حومه‌ای در اطراف شهرها و پیدایش شهرک‌ها مشکلاتی را برای مسئولان شهری به وجود آورده است؛ به همین دلیل، سازمان‌ها و وزارت‌خانه‌های مسئول برای کنترل رشد شهرها، برنامه‌های توسعه شهری را تدوین کرده‌اند. در این برنامه و طرح‌ها از عکس‌های ماهواره‌ای و نقشه‌های کاربری زمین استفاده می‌شود.

۱۶۸. گزینه ۳ درست است.

درس ۴ - ص ۴۵

ایران در منطقه‌ای از جهان قرار گرفته که به سبب نزدیکی به مدار رأس السرطان و تحت تأثیر فشار زیاد جنب حاره قرار دارد؛ این عامل، مهم‌ترین علت خشکی آب و هوای ایران است.

۱۶۹. گزینه ۴ درست است.

درس ۵ - ص ۴۹

هر سرزمینی توان و ظرفیت معینی دارد. حال اگر میزان بهره‌برداری بیش‌تر از توان آن سرزمین باشد، تعادل طبیعی به هم می‌خورد و زندگی گیاهان، جانوران و انسان در معرض خطر قرار می‌گیرد. نواحی خشک و نیمه خشک از نظر توان طبیعی بسیار ضعیف و حساس‌اند. فعالیت‌های انسانی ناب‌خردانه، توان نواحی را به سرعت کاهش می‌دهد و موجب گسترش بیابان‌ها یا بیابان‌زایی می‌شود. بنابراین بیابان‌زایی عمدتاً ناشی از فعالیت‌های انسانی است که موجب کاهش توان خاک برای رشد گیاه می‌شود.

۱۷۰. گزینه ۲ درست است.

درس ۷ - ص ۵۸

به علت گسترش ایران در عرض‌های جغرافیایی مختلف و تنوع ناهمواری‌ها، تنوع گونه‌های درختی و گیاهان در ایران زیاد است.

۱۷۱. گزینه ۴ درست است.

درس ۸ - ص ۶۶

گرم شدن زیاد هوا باعث ذوب شدن توده‌های یخ در قطب شمال و جنوب می‌شود. سطح آب اقیانوس‌ها و دریاها بالا می‌آید و این امر باعث به زیر آب رفتن سواحل پست و دلتاها و برخی جزایر و ایجاد سیل خواهد شد. طول دوره‌های خشکسالی افزایش می‌یابد و در برخی مناطق، میزان محصولات کشاورزی کم می‌شود. در بخش دیگری از کره زمین میزان بخار آب و میزان بارش افزایش می‌یابد و خطر سیل آن مناطق را تهدید خواهد کرد.

۱۷۲. گزینه ۱ درست است.

درس ۹ - ص ۷۴

خلیج فارس به علت عمق کم، شوری آب، گرمی هوا و ارتباط محدود با آب‌های آزاد جهان، محیط زیست ویژه‌ای را تشکیل می‌دهد، از جمله اینکه در برابر منابع آلوده‌کننده بسیار آسیب‌پذیر است. این بخش از جهان از نظر حمل و نقل کالا به ویژه نفت اهمیت زیادی دارد؛ خلیج فارس دارای منابع نفت فراوان است. بهره‌برداری از منابع نفتی و انتقال آن به سایر نقاط جهان موجب آلودگی شدید این دریا شده است.

۱۷۳. گزینه ۲ درست است.

درس ۱۰ - ص ۷۸

زلزله زمانی اتفاق می‌افتد که سنگ‌های ناحیه‌ای از پوسته زمین، مقاومت خود را در برابر نیروهایی که از درون زمین به آنها وارد می‌آید، از دست بدهند و به طور ناگهانی بشکنند و انرژی زیادی آزاد شود.

۱۷۴. گزینه ۱ درست است.

درس ۱۲ - ص ۹۹

وقتی گردشگران به کشوری وارد می‌شوند الزاماً باید هزینه‌هایی را در آن کشور بپردازند مثل هزینه غذا، اقامت (هتل و مهمان‌خانه‌ها)، تفریحات، حمل و نقل در داخل آن کشور، گشت‌ها و تورهای داخلی و همچنین پولی که بابت خرید سوغاتی و

کالاهای بومی آن کشور یا بابت و رودی به موزه‌ها و بناهای تاریخی و سایر وسایل مورد نیاز خود خرج می‌کنند. این هزینه‌ها را گردشگران با ارزی که همراه آورده‌اند، می‌پردازند و در واقع مثلاً این است که خدمات و کالاهای داخل کشور به کشور گردشگر صادر شده باشد. به این جریان اقتصادی که از طریق گردشگری حاصل می‌شود، صادرات نامرئی می‌گویند.

۱۷۵. گزینه ۴ درست است.

درس ۱۷ - ص ۱۴۸

میزان مصرف سرانه در شهرهای ایران ۱۴۲ متر مکعب است. برای بهره برداری درست از آب‌های آشامیدنی بهداشتی، شاید بهترین راه، جدا کردن آب آشامیدنی از آب‌های مصرفی دیگر است.

جامعه‌شناسی (۱)

۱۷۶. گزینه ۳ درست است.

- در تناسب داشتن با موقعیت‌های زمانی، مکانی و اجتماعی، کنش انسانی در موقعیت‌های مختلف تفاوت دارد. برای مثال کنش یک فرد در دوران کودکی با کنش او در دوران بزرگسالی فرق دارد.

- پیامدهای طبیعی یا غیرارادی، به اراده فرد وابستگی ندارد.

- علوم انسانی از فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند.

- موضوع فلسفه، اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودی طبیعی و انسانی نمی‌پردازد بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

۱۷۷. گزینه ۴ درست است.

رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت از فواید علوم طبیعی می‌باشد.

۱۷۸. گزینه ۲ درست است.

هنجارها و ارزش‌ها از سوی دیگر با تعیین انتظارات و توقعات زمینه لازم را برای نقش‌های اجتماعی به وجود می‌آورند و نظام اجتماعی خرد و کلان به وسیله کنش‌های اجتماعی متقابل شکل می‌گیرد.

۱۷۹. گزینه ۱ درست است.

علوم اجتماعی بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شود و همه فواید علوم انسانی را داراست.

۱۸۰. گزینه ۳ درست است.

- موضوع جامعه‌شناسی تفهیمی، از نوع موضوعات طبیعی نیست که فقط با مشاهده و آزمون شناخته شود بلکه رفتارهای معناداری است که فقط از طریق فهم و دریافت معانی آنها شناخته می‌شوند.

- جامعه‌شناسی انتقادی، فقط یک علم ابزاری نیست تا در خدمت وضع موجود و به پیش‌بینی و پیشگیری حوادث مشغول باشد، بلکه دانشی است که با داوری نسبت به ارزش‌ها و هنجارها، توصیه‌های خود را جهت‌گذار از نظام موجود به سوی نظام مطلوب، انجام می‌دهد.

- هدف در جامعه‌شناسی تفهیمی، داوری ارزشی و انتقادی نسبت به ارزش‌ها در نظام اجتماعی نیست بلکه فهم پدیده‌های اجتماعی برای پیش‌بینی و کنترل آنهاست.

- جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، روش صرفاً حسی و تجربی را به عنوان روش علمی به رسمیت می‌شناخت. براساس این دیدگاه، کسانی که از منابع معرفتی عقل و وحی برای شناخت عالم استفاده کنند، از شناخت علمی بهره‌ای ندارند.

۱۸۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارات نادرست:

عبارت اول: به هر علم و دانشی که موضوع آن مستقل از اراده و آگاهی انسان است، علم نظری می‌گویند.

عبارات دوم: متفکران مسلمان با شناخت تفاوت موضوع علم عملی و نظری، دانش اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانستند و به همین دلیل، دانش اجتماعی آنان از نوع پوزیتیویستی نیست.

۱۸۲. گزینه ۴ درست است.

- مهم‌ترین و اصلی‌ترین تفاوت میان اعضای موجود زنده و جهان اجتماعی این است که نظم و چینش عناصر و اعضای جهان اجتماعی، طبیعی و تکوینی نیست، بلکه با اراده و آگاهی انسان تعریف می‌شود و با قرارداد و اعتبار انسان‌ها به وجود می‌آیند.

- به مجموعه شناخت مشترکی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، فرهنگ گفته می‌شود.

۱۸۳. گزینه ۳ درست است.

- در یک سوی پیوستار، پدیده‌هایی هستند که بعد محسوس قوی‌تری دارند؛ مانند ساختمان‌های مسکونی و اداری یا کنش‌های بیرونی و در سوی دیگر، پدیده‌های کاملاً ذهنی قرار می‌گیرند؛ مثل: عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی.

- زبان گفتاری و نوشتاری، بخشی از نمادهایی است که در کنش‌های انسانی مورد استفاده قرار می‌گیرد و از آشکارترین و سطحی‌ترین پدیده‌های اجتماعی هستند.

- عقاید و ارزش‌ها در لایه‌های عمیق قرار می‌گیرند.

- علامه طباطبایی، پدیده‌هایی را که با قرارداد و اعتبار عقل عملی ایجاد می‌شوند را اعتباریات می‌نامد.

- فارابی علم اجتماعی را علم تدبیر مُدُن، یعنی علم تدبیر جوامع می‌نامد.

۱۸۴. گزینه ۴ درست است.

ماکس وبر معتقد است: انسان جهان متجدد نمی‌تواند از قفسی که برای خود می‌سازد رهایی پیدا کند.

۱۸۵. گزینه ۲ درست است.

تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی باز می‌گردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

۱۸۶. گزینه ۱ درست است.

عبارت سوم: هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد براساس این دیدگاه، جهان‌های اجتماعی مختلف در عرض یکدیگرند نه در طول هم.

۱۸۷. گزینه ۳ درست است.

حمایت از موارد تأثیر شناخت عمومی بر شناخت علمی است و آگاهانه بودن، تأمل و استدلال و جستجوی واقعیت از ویژگی‌های شناخت علمی در مقایسه با شناخت عمومی است.

۱۸۸. گزینه ۲ درست است.

منبع شناخت عقلی، حقایق طبیعی و غیرطبیعی است و روش شناخت عقلی، تفکر و استدلال است.

منبع شناخت حسی، عالم طبیعت است، امور غیرطبیعی، محسوس نیستند و روش شناخت حسی، مشاهده و احساس با حواس مختلف است.

منبع شناخت شهودی، وحی و الهامات الهی و غیر الهی است. روش شناخت شهودی، مشاهده و استدلال نیست بلکه ریاضت، سلوک، تصفیه، تزکیه و بالاخره نحوه رفتار و عمل آدمی است

۱۸۹. گزینه ۱ درست است.

آسیب مهم رویکرد عقلی هنگامی رخ می‌دهد که این رویکرد شناخت را فقط به معرفت عقلی محدود کند و منکر ارزش علمی شناخت حسی و شهودی شود.

۱۹۰. گزینه ۴ درست است.

- در جهان اساطیری، عقل تجربی و ابزاری نیز ارزشی ندارد؛ زیرا انسان اسطوره‌ای، سلطه بر طبیعت را از راه طبیعت دنبال نمی‌کند.

- در سنت امتحان و ابتلای الهی، انسان‌ها در جوامع مختلف براساس اختیار و اراده خود کنش‌ها و نظام‌های اجتماعی را شکل می‌دهند و از این طریق در معرض امتحان و آزمایش قرار می‌گیرند.

- حس و تجربه یکی از راه‌های مهم شناخت جهان خارج است.

فلسفه و منطق

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.
سقراط خود را فیلسوفوس معرفی نکرد خود را فیلسوفوس نامید.
۱۹۲. گزینه ۲ درست است.
هر قانون بیان گر یک رابطه علیت است در همه علوم برای بیان قوانین، از مفاهیم علت و معلول استفاده می شود.
۱۹۳. گزینه ۴ درست است.
پاسخ گویی به سؤالاتی از قبیل این که حکومت از آن چه کسی است با دست یافتن به مبانی و اصول درباره حقیقت و ماهیت انسان و جامعه است که در حوزه «فلسفه علم سیاست» میسر می شود.
۱۹۴. گزینه ۱ درست است.
۱۹۵. گزینه ۴ درست است.
۱۹۶. گزینه ۲ درست است.
زبان رمز و افسانه در تفسیر جهان جای خود را به زبان تعقل داد.
۱۹۷. گزینه ۳ درست است.
۱۹۸. گزینه ۱ درست است.
شیوه پیامبرگونه تعلیم حکمت جزء وظایف محوله از طرف خدا به سقراط نبود بلکه روش ترویج فلسفه بود.
۱۹۹. گزینه ۱ درست است.
وقتی شخصی با دقت به فلسفه پدیده‌ای می نگرد می خواهد جایگاه درست آن را بشناسد و غبار ابهام از چهره آن پدیده بزدايد.
۲۰۰. گزینه ۳ درست است.
در مکتب فلسفی مارکسیسم انسان در دست شرایط اقتصادی و اجتماعی است و نمی تواند خودش را از تأثیر مطلق پایگاه های اجتماعی برهاند.
۲۰۱. گزینه ۲ درست است.
اگر می گوییم هدف منطق آن است که شیوه درست اندیشیدن را به ما می آموزد به معنی آن است که درست تعریف کردن و درست استدلال کردن را نشان می دهد. (درس ۲)
۲۰۲. گزینه ۴ درست است.
منطق فقط ما را با طرز کار ذهن آشنا می سازد و همین آشنایی، ما را در درست اندیشیدن یاری می کند و مانع بروز برخی اشتباهات حین تفکر می شود. (درس ۱)
۲۰۳. گزینه ۱ درست است.
مفاهیم جزئی قابل استفاده در تعریف نیستند و ذهن به طور طبیعی این قاعده را رعایت می کند. ما در تعریف همواره از مفاهیم کلی کمک می گیریم. (درس ۳)
۲۰۴. گزینه ۴ درست است.
گزینه ۱ عبارتی ناقص است درحالی که قضیه جمله ای کامل و تمام است. گزینه ۲ جمله ای انشایی است که قضیه محسوب نمی شود. گزینه ۳ فقط مقدم یک قضیه شزطی را ذکر کرده که آن هم ناقص به حساب می آید.
۲۰۵. گزینه ۳ درست است.
فعالیت فکری شامل تعریف هم می شود پس تعریفی مانع نیست.
۲۰۶. گزینه ۱ درست است.
۲۰۷. گزینه ۲ درست است.
درختان یا دارای میوه هستند یا نیستند (حقیقی) نخبگان جامعه هم زمان نمی توانند هم مهندسی عمران بخوانند هم مدیریت اما می توانند هیچ کدام را نخوانند (مانعه الجمع). قضایای حملی یا محصوره هستند و سالبه یا فقط سالبه هستند (مانند قضیه شخصیه سالبه) (منفصل مانعه الرفع) شعر هم یک قضیه شرطی است.
۲۰۸. گزینه ۱ درست است.
بین الف و ب یا تساوی برقرار است یا یکی از دیگری بزرگ تر است که رابطه عام و خاص را می سازد.
۲۰۹. گزینه ۲ درست است.

۲۱۰. گزینه ۳ درست است.

در قاعده چهارم از قواعد تعریف آمده است که از مفاهیم عام و کلی تر شروع می کنیم و به مفاهیم جزئی تر می رسیم.

روان شناسی

۲۱۱. گزینه ۳ درست است.

دانشمندان در تعریف عملیاتی، باید از واژه های موردنظر خود، تعریف دقیقی ارائه دهند، به طوری که بتوانند آنها را اندازه گیری کنند و یا به صورت کمی نشان دهند؛ به طوری که تا آنجا که ممکن است میزان ابهام این واژه ها را به حداقل رسانیده تا از این طریق بتوان به جنبه آزمون پذیر بودن، جامه عمل پوشانید.

۲۱۲. گزینه ۱ درست است.

- در رویکرد زیست شناختی، از طریق زیست شناختی، برای توصیف و تبیین کارکردهای روانی استفاده می شود.
- رویکرد روان کاوی در تبیین تحول انسان به نقش تعامل غرایز ذاتی و تجارب اولیه دوران کودکی تأکید می کند.
- پیش فرض بنیادین رویکرد رفتاری بر این نکته است که تمام رفتارهای ما اکتسابی است و هنگامی که ما به دنیا می آییم، شبیه یک جعبه توخالی و یا لوح سفیدی می باشیم.

۲۱۳. گزینه ۴ درست است.

رویکرد شناختی براساس این پیش فرض است که ذهن ما شبیه یک رایانه است که در برگیرنده فرایندهایی مانند درون داد، ذخیره سازی و یادآوری داده ها است.

۲۱۴. گزینه ۲ درست است.

روان شناسان انسان گرا بر این باورند که روان شناسی باید با تجربه غیرعینی (ذهنی) و هوشیار فرد مرتبط باشد.

۲۱۵. گزینه ۳ درست است.

این روش در سطح پایین تری نسبت به روش های آزمایشی قرار دارد به همین دلیل رابطه علت و معلولی را نمی توان با این گونه روش ها استنباط کرد.

۲۱۶. گزینه ۱ درست است.

جنبه ها و ابعاد مختلف رشد از یکدیگر تأثیر می پذیرند و تغییرات در یک جنبه از رشد به تغییرات در جنبه های دیگر رشد بستگی دارد مربوط به ویژگی رشد، فرایندی کل گراست و جنبه های مختلف دارد.

۲۱۷. گزینه ۴ درست است.

- دوره حسی - حرکتی (از تولد تا ۲ سالگی): کودکان در این دوره دارای بازتاب های ارثی اند و در پایان این مرحله، قادرند رفتارهای پیچیده حسی - حرکتی را از خود نشان دهند.

- دوره عملیات عینی (۷ تا ۱۱ سالگی): کودکان در این دوره عملیات شناختی را در رفتارهای خودشان نشان می دهند و به این نتیجه می رسند که اشیا اگرچه از نظر ظاهری تغییر می کنند، همان اشیا هستند. در این دوره تفکر منطقی پایه ریزی می شود.

۲۱۸. گزینه ۲ درست است.

بحران اولین مرحله تولد تا یک سالگی، اعتماد در برابر بی اعتمادی است.

۲۱۹. گزینه ۲ درست است.

- در این مرحله زیگوت (دو هفته اول): مرحله ای است که یک سلول (زیگوت) به چندین سلول تکثیر می شود تا به یک توده سلولی تبدیل شود و این توده سلولی به دیواره رحم مادر متصل شده و ارتباط بین مادر و جنین برای تغذیه برقرار می شود.

- دو سال اول زندگی را دوره طفولیت می نامند که یکی از دوره های رشد است و سریع ترین تغییرات در این دوران اتفاق می افتند.

- یکی از خصوصیات مهم شناختی در دوره کودکی اول خودمرکزی کودک است.

- آمادگی زیستی مبتنی بر یک نقشه ژنتیکی را ریش می نامند.

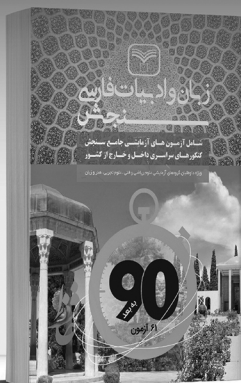
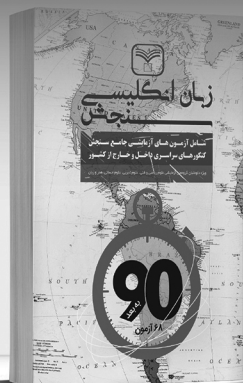
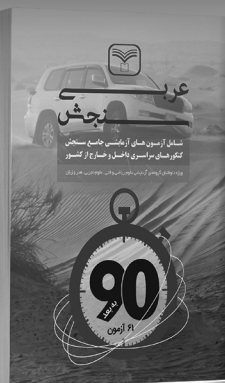
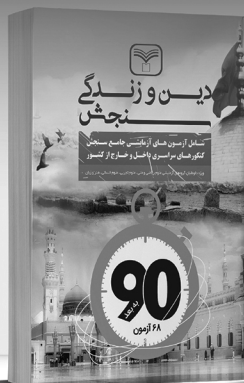
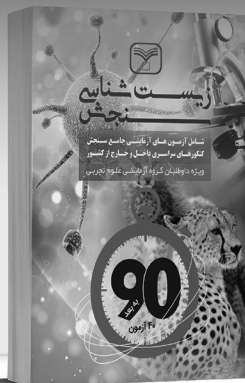
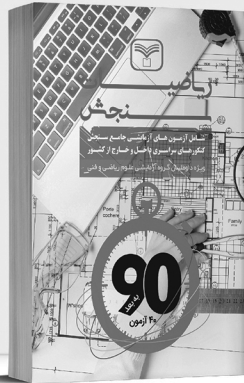
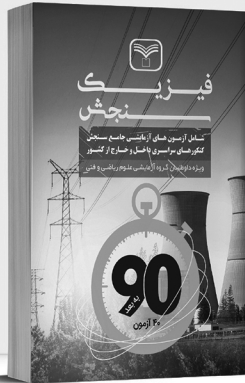
۲۲۰. گزینه ۳ درست است.

اندازه و ظرفیت شش در دوره نوجوانی افزایش پیدا می کند و همچنین اندازه قلب دو برابر اندازه پیش از نوجوانی می شود.

مجموعه کتاب‌های سنجش ۹۰ به بعد

ویژه فارغ التحصیلان پیش‌دانشگاهی و داوطلبان کنکور سراسری سال ۱۳۹۸

مجموعه کتاب‌های «سنجش ۹۰ به بعد» شامل سوالات و پاسخ‌های تشریحی
آزمون‌های آزمایشی جامع سنجش | کنکورهای سراسری داخل کشور | کنکورهای سراسری خارج از کشور

فروشگاه اینترنتی کتاب

www.sanjeshshop.ir

۰۲۱-۸۸۳۲۱۴۵۵

www.sanjeshserv.ir